

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kas myli Tėvynę, tas negali nemylėti darbo. Giedodami Tėvynei meilės himną, giedokime Jai ir tvarkingo bei nuoširdaus darbo himną. — Lietuvos Prezidentas A. SMETONA.

LII. METAI. 150 (442) N.

Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., BIRZELIO-JUNE 30 D.

KAINA 3 CENTAI

D A B A R

LDS neauga
Perdaug išlaidų
Partiniai ginčai
Kacių muzika

VYT. SIRVYDAS

Broliško susijępimo (fraternizmo) sąjūdis pas mus suskilęs trimis šakomis: tautininkų SLA, katalikų SLRKA ir komunistų LDS. Šių organų TIESA (nr. 9) meta šiek tiek šviesos į dalykų stovį pas mūsų kairiuosius. Pasirodo, organizacija nori pasiekti 10,000 narių skaičiaus prieš savo ketvirtą seimą (įvyks liepos pradžioje, Pittsburgh, Pa.). Jos vadai, suprassdami mūsų visuomenės gili tautiškumą ir katalikiškumą, daugiausia susirūpinę pasigauti pusiau suamerikoninto jaunimo.

Vajus tačiau nekaip eina. Pavyzdžiui, Brooklyno 1-mai kuopai paskirta gauti 60 narių, gauta 4 (o pirmame puslapyje giria kuopos organizatorių J. Guobį, būk prirašęs 24!); Chicagos 76-tai kuopai paskirta gauti 60, ta "energiškai" padirbėjo ir gavo — 3.

Kitur kuopos nei nesirūpina narių gauti. Gali būti, jas baudo LDS finansinė būklė: per paskutinius 1937 metų 6 mėnesius įplaukė \$48,123.23, o išleista \$49,054.32. Turto organizacija turi: banke \$116,082.22, bonų \$69,384.92, morgičių \$47,867.71. Organizacija turi tokio pat vargo su vadimais "morgičių forklozavimu", kaip SLA ir SLRKA: advokatai darbą atlieka ir ima savo uždarbį; be to, žūsta narių įdėtų pinigų. Illinoiso valstybė pakėlė vadinamus "level rate" mokesčius ir nariai kelia nepasitenkinimo. Prieš keliolika metų geltonlapis KELEIVIS, dėl panašios priežasties, iš SLA atkalbino 3,000 narių. Kązin, ką dabar darys?

NAUJENOS (geg. 12 d.) daro dvi išvadas dėl SLA centro valdybos rinkimų: "viena, senieji viršininkai turi daugiau progos būti išrinkti. Čia nedaro skirtumo, kuriai srovei tie viršininkai priklauso. Antra, nuotauka srovėms SLA nariuose gana nusistovėjusi. Srovinių sąrašų kandidatai visuomet surenka veik po tiek pat balsų. Tie balsai pasidalo pusiau dešiniams (?), pusiau kairiems".

Senieji viršininkai, sako, paprastai gauna po 1,500 daugumą, o 5,000 kitų balsų pasidalina pusiau tautininkams, pusiau socialistams.

Šią mintį atitinka mūsų jau šioje skiltyje pareiškėtos mintys. Mes sakėme, kad senieji viršininkai paprastai gauna apie tūkstantį balsų vien dėl to, kad jie seni viršininkai. Tautininkų ir socialistų veikiami balsai svyruoja tik dviejų šimtų balsų siaurumoje. Iš čia reiktų pasidaryti išvada: partiniai ginčai iš SLA mesti lauk!

Jei socialistų srovei vadovauti dori žmonės, būtų galima partinių ginčų susivienijime nefurėti. Bet tautininkai niekada socialistams nepasitiki. Ir Amerikos lietuvių visuomenės istorija rodo, kad socialistai nėra nieko padarę tam pasitikėjimui įgyti. Kada Susivienijime reikėjo būtinų reformų įvesti, tai "pažangi" socialistų spauda paleido tokią kacių muziką, kad 3,000 narių atkalbino. Socialistai Jurgis Gegužis dėl to net dilgelių vainiko susilaukė iš "šventakuprių" partijos. Socialistai niekur nieko pastovaus Amerikos lietuvių gyvenime nesukūrė, bet daug ką griovė, ar visai sugriovė.

Tautininkai todėl netiki, kad vilkas savo kailį maino ir kad dabar socialistai jau tikrai Susivienijimo gerovę stvys pirma

VĒLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

KAUNAS. Antradienio vakarą Klaipėdoje kilo riaušės tarp lietuvių ir nacių. Muštynėse vartota lazdos ir akmenys. Policininko vokiečio 16 mt. sūnus užmuštas ir apie 50 žmonių sužeista. Riaušėms išblaskė tik saugumo policija. Autonominės policijos akivaizdoje išdaužyti sinagogų ir kelių trobesių langai.

Riaušės prasidėjo, kai apie 7,000 vokiečių laukė atplaukiant vokiečių laivo. Minioje pradėta dainuoti naciškos dainos ir minėtas Hitlerio vardas. Tuomet laivas "Perkūnas" iš gaisrinų žarnų paleido vandens į triukšmadiarius.

VARSUVA. Lenkų kariuomenės štabo viršininkas generolas Stachievičius birželio 28 d. išvyko lankytis Latvijoje, Estijoje ir Suomijoje. Jis atsilieps vizitui pas tų valstybių kariuomenės štabo viršininkus.

Lenkai stengiasi sudaryti sąjungą su minėtomis valstybėmis po Lenkijos užsienio reikalų ministro Becko kelionės.

PITTSBURGAS. Plieno pramonės vadai numato, kad ši pramonė atgyja ir į rudenį žymiai daugiau pagyvės. Gaunama vis daugiau užsakymų plie no gamyboje.

NEW YORKAS. Vakarietis North Bergenu geležinkelio tunelyje rasta dėžė su 100 dinamito gabalų. Manoma, kad norėta išsprogdinti traukinys, kuriuo prezidentas Rooseveltas važiuo birželio 14 d.

NEW YORKAS. Šiandien prezidentas Rooseveltas atvyks į New Yorką, dalyvaus Pasaulinės Parodos iškilinėse ir pasakys kalbą, kuri bus perduota per radiją. Jo apsauga bus labai sustiprinta.

SANCHAJUS. Japonai pralaužė kinų užtvartą ir išsodinavo savo kariuomenę ties Jan-Tze-Kjanu.

Vienas kinų lakūnas padegė savo lėktuvą su bombomis ir leidosi žemyn, susprogdindamas japonų karo laivą. Per dvi savaites kinai nuskandino 16 japonų karo laivų.

NACIAI SKELBIA, KAD HITLERIS ARTINA VOKIEČIUS PRIE DIEVO

Vienas nacių valdininkas trokšta, kad visi žydai išmirtų, tuomet "saulė vėl švies žmonijai"

NURNBERGAS, birželio 27 d. — Frankofijos gubernatorių, didelis žydų priešas Julius Streicher'is, kalbėdamas į 200,000 žmonių minią, pareiškė: "mano nuomone, visi žydai gali mirti. Kai jau paskutinis žydas mirs, tai yra, kai paskutinis žydas baigia žus, saulė vėl gražiai švies žmonijai".

Prišimines Čekoslovakiją, su kurią santykiai liko labai įtempti nuo šio mėnesio pradžios, Streicheris nurodė, kad vokiečių kariuomenė yra didesnė, negu kiti mano.

Kalbėdamas apie čekų mobilizaciją, jis pridūrė: "jeigu jie nori karo, tai mes nenorime; bet jeigu mes norėtume kovoti su jais, tai jie negalėtų kovoti su mumis".

Šis fanatikas dar pasisakė, kad jis kalbėjo į 25,000 vaikų ir mergaičių ir pareiškė jiems: "jūs dabar esate arčiau Dievo nei kaip pirmą buvote prieš Adolfo Hitlerio atėjimą į valdžią".

Streicheris gyrė tų jaunuolių ypatybes: "jie yra gražūs, dievini ir natūralūs. Moterys, kurios vartoja dažus lūpomoms (lipstick), geriau tegu neina čion".

PATVIRTINTAS DARBO ĮSTATYMAS

WASHINGTON, D. C., birželio 28 d. — Šiandien darbo bilius liko įstatymu.

Šį įstatymą šią dieną prezidentas Rooseveltas pasirašė, viešėdamas pas turtuolį Du Pont'ą.

Be to, prezidentas pasirašė dar 130 kitų įstatymų, kuriuos kongresas priėmė paskuti nėmis savo sesijos dienomis.

Vašingtonas rengiasi vykdyti naujuosius įstatymus. Pirmiausia bus paskirtas darbo administratorius, kurį prezidentas paskirs šiomis dienomis.

savo vadų asmeninių reikalų. Tautininkai, būdami principu žmonės ir liaudies reikalams atsidavę, tur būt, ir ateityje visados kovos prieš socialistų politiką Susivienijime. Ir jie laimės: juk visų SLA narių amžinai mulkinti negalima!

1,300 MILIJONŲ NEPRITEKLJUS

WASHINGTON, D. C., birželio 28 d. — Šie fiskaliniai metai baigiasi su stambiu nepriteklumi.

Jungtinių Valstybių vyriausybė pajamų turėjo 2,600 milijonų dolerių, o išleido 1,300 milijonų dol. daugiau.

GRAŽINO KARININKO LAIPSNIS

KAUNAS. — Birželio 13 d. proga Respublikos Prezidentas A. Smetona penkiems karinių tėsumų nuteistiems kaliniams dovanojo likusias kalėjimo bausmės dalis ir trims drausmės būdu pažemintiems karininkams, būtent: Juozui Gražuliui, Jonui Pyragiui ir Jonui Špokevičiui, gražino turėtuosius karininkų laipsnius.

Keturiems gražinti puskarininkų laipsniai ir šešiams gražintos teismo atimos teisės.

Milžinas skrenda. — Jaunasis milžinas, 8 pėdų ir pusdevinto colio aukščio ir 465 svarų Robertas Waldow'as iš Alton, Ill. rengiasi skristi keleiviniu lėktuvu.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

RYGA, birželio 28 d. Vilniuje lenkų uždarytosios kultūrinės lietuvių Rytų draugijos vedėjas lenkų nuteistas pusantrų metų kalėti už tai, kad klausėsi Kauno radijo programos.

KAUNAS, birželio 26 d. Šaulių Sąjungos 19 metų šventės progą geležinkelininkai įteikė šauliams 500 šautuvų ir 7 kulkosvaizdus. Tai yra ne tik graži dovana, bet ir aiškus įrodymas, kad lietuvis už Tėvynės laisvę yra pasiryžęs viską atiduoti.

KAUNAS, birželio 24 d. Tautinės Kultūros ir Propagandos Įstaigos vedėjas prof. I. Lamosaitis suruošė priešpiečius Amerikos lietuviams žurnalistams pagerbti. Draugiškoje nuotaukoje paliesti ir artimesnio bendradarbiavimo klausimai.

KAUNAS, birželio 28 d. Šiomis dienomis choras "Pirmyn" koncertavo Kauno radijofone. Birželio 25—26 dienomis jaunlietuvių dienos šventėje Šiauliuose choro "Pirmyn" koncertas susilaukė didelio pasisekimo.

KAUNAS, birželio 27 d. Prasidėjo pavasarininkų kongresas, kuriame iš visos Lietuvos dalyvauja apie 40,000 asmenų. Programoje yra sporto, chorų ir tautinių šokių varžybos. Birželio 28 d. vyskupas Matulionis laikė iškilmingas pamaldas, o popiet valstybės aikštynė kongresas iškilmingai atidarytas.

BERLYNAS, birželio 28 d. Šiomis dienomis pasibaigė debyros naujajai Lietuvos-Vokietijos prekybos sutarčiai sudaryti. Naująja sutartimi, kuri įsigalios rugpjūčio 1 dieną, numatoma apyvarta praplėsti 20%.

KAUNAS, birželio 29 d. Prekybos departamento direktorius Danta paskirtas finansų viceministru.

KAUNAS, birželio 28 d. Pasikeista geležinkelių susisiekimo sutarčių ratifikacijos dokumentais su lenkais. Birželio 27 d. Varsuvoje pasikeista lietuvių-lenkų pašto, telefono ir telegrafo sutarčių ratifikavimo dokumentais.

Baltoji mergina tapo indėne. — Nedaugelis baltųjų moterų moka "juodakojų" indėnų kalbą. Viena iš tokių Lola Schuler'aitė iš St. Paul, Minn. priimta į indėnų tautą ir paskelbta kunigaikštyte šventąja Zvaigžde.

VISAS VALSTYBINIS APARATAS KOVOS SU DABARTINE DEPRESIJA

Per vieną dieną Jungtinių Valstybių vyriausybė išdalino 51 milijoną dolerių viešiesiems darbams

WASHINGTON, D. C., birželio 28 d. — Visas Jungtinių Valstybių valdžios aparatas pajudintas su tikslu pagelbėti kraštui išeiti iš dabartinės depresijos. Išdas padidino kasdienines savo išlaidas nuo 20,800,000 ligi 23,300,000 dolerių.

Šį penktadienį prasidės naujieji fiskaliniai metai. Tą dieną bus pradėta vykdyti naujoji kongreso patvirtintoji vyriausybės programa, skiriant stambias išlaidas viešiesiems darbams pagelbėti pramonei, prekybai ir žemės ūkiui.

Dabar labiausiai užimtas žmogus yra vidaus reikalų sekretorius (ministras) Ickes'as. Tik vieną dieną jis paskirstė daugiau kaip 51 milijoną dolerių WPA įstaigoms. Didesnės sumos dalis teko įvairiems miestams, įvairiems projektams.

Departamentai paskubom vykdo programą. Vyriausybė mano: ko greičiau tie pinigai bus išdalinti, to greičiau ateis depresijos galas. Ickes'as sako: "kai dėl mūsų, tai mes esame pasirengę. Dabar miestai turi susilyginti su mumis".

Didžiausia pinigų dalis skirta keturiolikai projektų, tarp kurių paminėti elektifikacijos darbai. Žemės ūki. departamentas gavo du milijonus dol. Zuvinkystės biuras per milijoną. Geologinis tyrinėjimų biuras milijoną ir tt.

Pramonės ir prekybos sluoksniuose reikiamas pasitenkinimas, kad prezidentas Rooseveltas įsake palengvinti bankų kontrolės sąlygas. Dėl to bankai galės laisviau veikti ir teikti pagalbą mažesniems įmonėms.

SLA SEIMO DARBAI SCRANTONE

SCRANTON, Pa., birželio 29 d. Komisijos sudaryti pavesta šiai komisijai: d-ras A. Montvydas, J. J. Bačiūnas ir Mišauskas.

Tautiškiems centrums komisija: M. Valadka, d-ras Graičiūnas ir Pr. Bajoras.

Skundų komisija: adv. K. R. Jurgėla, K. Deveikis ir Balčikonis.

Rezoliucijų komisija: P. Grigaitis, M. Vaidyla ir Michalsonas.

Seiminė nuotauka gerai. Numatoma, kad seimo posėdžiai bus užbaigti šį penktadienį.

Trečiokas

SCRANTON, Pa., birželio 28 d. — Atidarius trečią sesiją, sekretorius šaukė delegatų pavarde. Pirmininkas paskyrė sekančias seimo komisijas:

Laikų skaitymo komisija: Kučinskienė, Anėūtė, Dailidaitė.

Balsų skaitymo komisija: Pučkorius, Kubilius, Politienė, Fuzauskienė.

Maršalkos: Mikalis, Valentinas, Brazauskas.

Sekretorius pasiskyrė sau pagalbininkus S. E. Vitaitį ir Rašinskaitę.

Skaitomi sveikinimai su linkėjimais iš Lietuvos: LIETUVOS ŽINIŲ ir LIETUVOS ŪKININKO vardu sveikina F. Bortkevičienė.

Antras sveikinimas su linkėjimais iš Lietuvos gautas iš buvusio Lietuvos Prezidento dr. Kazio Griniaus ir buvusio ministro pirmininko adv. Mykolo Šleževičiaus.

"Varpo" B-vės, iš Kauno telegrama su linkėjimais buvo sutikta triukšmingais delnų plojimais. Po griausmingų ovacijų delegatams susėdus, SANDAROS redaktorius M. Vaidyla pasiūlė pasiųsti telegramą su padėka už tuos sveikinimus. Tas siūlymas buvo seimo vienbalsiai priimtas.

Paliekami seimui Pild. Tarybos raportai. Kadangi, seimo nutarimais vadovaujantis, buvo išspausdinta seimo darbų knyga, kurioje telpa Pild. Tarybos ir įvairių pastovių komisijų raportai, tai pirmininko ir vicepirmininko raportai, pripažinti be diskusijų, taip, kad reštu paduoti raportų knygoje. Centro sekretoriams raportas sukėlė klausimų ir diskusijų, kurios ėjo ramiai mandagiai ir buvo vienbalsiai priimtas. Centro išdinininko raportas priimtas be klausimo laido, kaip parašytas. Išdo globėjų raportas priimtas su pastabomis iš pačių išdo globėjų apie įvykusią klaidą skaitmenyse apie viceprezidento įmokėjimą algos. Dakto kvotėtojo raportas priimtas kaip parašytas. TĒVY-

NES redaktoriaus raportas priimtas.

Šlovio skundų ir apeliacijų komisijos raportas priimtas. Apšvietos komisijos raportas priimtas su pastaba. Labdaros komisijos raportas priimtas be diskusijų. Jaunuolių komisijos raportas su pastabų. Sveikatos komisijos raportas vienbalsiai priimtas.

Žurnalistas Vincas Uždavinys specialiu prašymu sveikina seimą trumpa kalba, pareiškėdamas savo lankymosi tikslą Amerikoje, ir ragino susidomėti Lietuvos sostinės Vilniaus reikalais.

Skaitomi sveikinimai su linkėjimais ir su aukomis. Rytinė sesija uždaryta iki 2:30 val. popiet.

Į Kauną kasdien atvyksta po kelias ekskursijas

KAUNAS. — Nuo birželio pirmųjų dienų į Kauną kasdien atvyksta po kelias ekskursijas. Daugiausia atvyksta įvairių mokyklų ir Jaunųjų Ūkininkų Ratelių suorganizuotų ekskursijų. Atvyksta lanko žymesnias Kauno ir apylinkių vietas.

KUR VIENYBĖ GALIMA GAUTI SCRANTONE

SLA seimo metu mūsų dienraštis galima įsigyti šiose vietose:

- 1) H. Halpin, Newstand Dime Bank Bldg.
- 2) L. Savickas, 205 W. Market St.
- 3) V. Kerševičius, 115 W. Market St.
- 4) Jermyn Hotel, Newstand.

ORAS

Numatoma: giedra ir tūniška temperatūra. Saulė teka 5:25. 8:31. Dienos ilgis 17 min.

APIE LIETUVOS VALSTYBES IR BAŽNYČIOS SANTYKIUS

LIETUVOS AIDAS nuviečia tuos santykius šiuo rašiniu: "Prieš kurį laiką Lietuvos vyriausybė pradėjo pasitarimus su Vatikanu dėl valstybės ir bažnyčios santykių suregulavimo. Vyriausybė jau paruošė ir Sv. Sostui per jo atstovą Lietuvoje įteikė susitarimo projektą.

Paskutiniaisiais metais atsiradę nesupratimai tarp valstybės ir bažnyčios drumstė vidaus santykius. Tas trynimasis nebuvo naudingas nei vienai, nei kitai pusei, nei, pagaliau, visuomenei.

Turėdama galvoje tą nenormalią padėtį ir siekdama vidaus taikos, vyriausybė ir emėsi iniciatyvą pradėti pasitarimus su Vatikanu išaiškinti esantiems nesupratimams ir nustatyti valstybės ir bažnyčios sėkmingesnio bendradarbiavimo gaires ateičiai.

Ši vyriausybės žygi visuomenė rutiko su dideliu pasitenkinimu ir pritarimu.

Vyriausybės nusistatymas santykiuose su bažnyčia buvo ne kartą viešai apibūdintas. Vyriausybė pripažįsta didelę bažnyčios reikšmę ir svarbą visuomeniniame gyvenime ir todėl yra pasiryžusi sudaryti ko palankiausias apastalavimo ir religinio bei moralinio auklėjimo sąlygas.

Vyriausybė mano, kad toks auklėjimas yra naudingas ir reikalingas valstybei ir tautai, kad krikščioniškos dorovės principais pagrįstas auklėjimas kartu su tautiniu bei valstybiniu auklėjimu sudaro tvirtą esmę.

Lig šiol auklėjimo klausimai, galima sakyti, daugiausia nesupratimų ir kėlė. Bažnyčia apastalavimo darbą vado ne tik tiesiog, bet pasikviečia ir talką ir Katalikų Akciją. Tačiau Katalikų Akcijos veikimo ribos lig šiol nebuvo aiškiai nustatytos. Visuomenė nebuvo aiški, ar, sakysime, katalikiškos organizacijos Akcijai priklauso ar ne. Antra vertus, nemaža pamaišymas įnešdavo ir Katalikų Akcijos santykiai su vyriausybe.

Tad atrodo, kad per derybas iš klausimų turės būti atkreipta ypatingo dėmesio. Tai yra vienas iš tų klausimų, kurie lig šiol, gal būt, daugiausia, drumstė valstybės ir bažnyčios santykius. Vyriausybė yra pasiryžusi šį nenormalumą pašalinti.

Ji yra nusistatčiusi Katalikų Akcijai suteikti pilną veikimo laisvę. Kitaip sakant, yra noro teisine Katalikų Akcijos padėti sutvarkyti ta prasme, kad ji galėtų vartoti savo darbą per priklausančius sauvaugius ir jaunimo organizacijas, kurios turėtų savo skyrius visame krašte ir kurioms vadovybės skirtų vyskupai; taip pat vyriausybė nemano daryti klaidų, kad pradžios ir vidurinės mokyklose būtų organizuojami

Katalikų Akcijos būreliai (moksleiviai, norėdami prie jų priklausyti, turėtų gauti savo tėvų sutikimą) ir t. t. žinoma, nuostatai, tvarka Katalikų Akcijos veikimui, negali išesti už bendrų valstybės įstatymų ribų.

Tačiau, kiek tas veikimas liečia jaunimo religinį bei moralinį auklėjimą, vyriausybė yra nusistatčiusi jį traktuoti ko palankiausiai. Bet, savaime suprantama, vyriausybės reikalas yra žiūrėti, kad Katalikų Akcijos veikimas nebūtų panaudotas politiniams tikslams.

Čia yra vyriausybės principinis nusistatymas ir nėra pakankamai pagrįstų motyvų nuo jo atsisakyti. Katalikų Akcija, kaip ji suprantama Lietuvoje ir kitur, nėra politinė organizacija ir todėl negali tarnauti vienos ar kitos politinės grupės uždaviniams vykdyti. Jos darbas turi būti griežtai atskirtas nuo bet kokių politinių užsimojimų.

Religinio momento suplakimas su politiniu negali būti naudingas nei valstybei, nei bažnyčiai.

Kitas dalykas, kuris taip pat nemažai drumstė bažnyčios ir valstybės o kartu ir visuomenės santykius, išleidus naują universiteto statutą, tai Teologijos Filosofijos Fakultetas. Reikia manyti, kad šis klausimas per derybas nesukels didesnių sunkumų, nes iš vyriausybės pusės nemanoma daryti klaidų gražinti tai padėčiai, kuri buvo prieš universiteto statutui sustiprinant.

Zinoma, viena ir antra pusė turi savo reikalavimų, tačiau, atsižvelgiant į bendrus valstybės ir bažnyčios interesus, tie reikalavimai neturėtų būti negalimi. Juo labiau kad visi šie dalykai pripažįstame, jog ne šiandien, bet bažnyčios ir valstybės nėra naudinga nei vienai, nei kitai pusei.

Baigiant nenoromis prisimename Valstybės prezidento žodžiai pasakyti minint 550 m. krikščioniškos sukaktuvės. Tautos Vadas tarp kit ko pabrėžė, kad bažnyčia drauge su valstybe dalyvaudama tautos auklėjime "tobeliama jos buiti ir jos ateitį". Iš tokio abiejų veiksmų santykio, jo žodžiais, eina didis uždavinys "derinti bažnyčios darbą su valstybės darbu, laikyti reikiama jų pusiausvyrą kiekviena tautos žygyje, žinoti ribą, kas yra bažnyčios ir kas yra valstybės. Armonija, santarvė, o ne priešingumai turi vadovauti sąkamtam uždaviniui".

Šiais žodžiais yra trumpai ir aiškiai nusakyti bažnyčios ir valstybės savitarpio santykiai ir tas kelias, kuriuo jos turi eiti. O tas kelias veda prie glaudaus bendradarbiavimo".

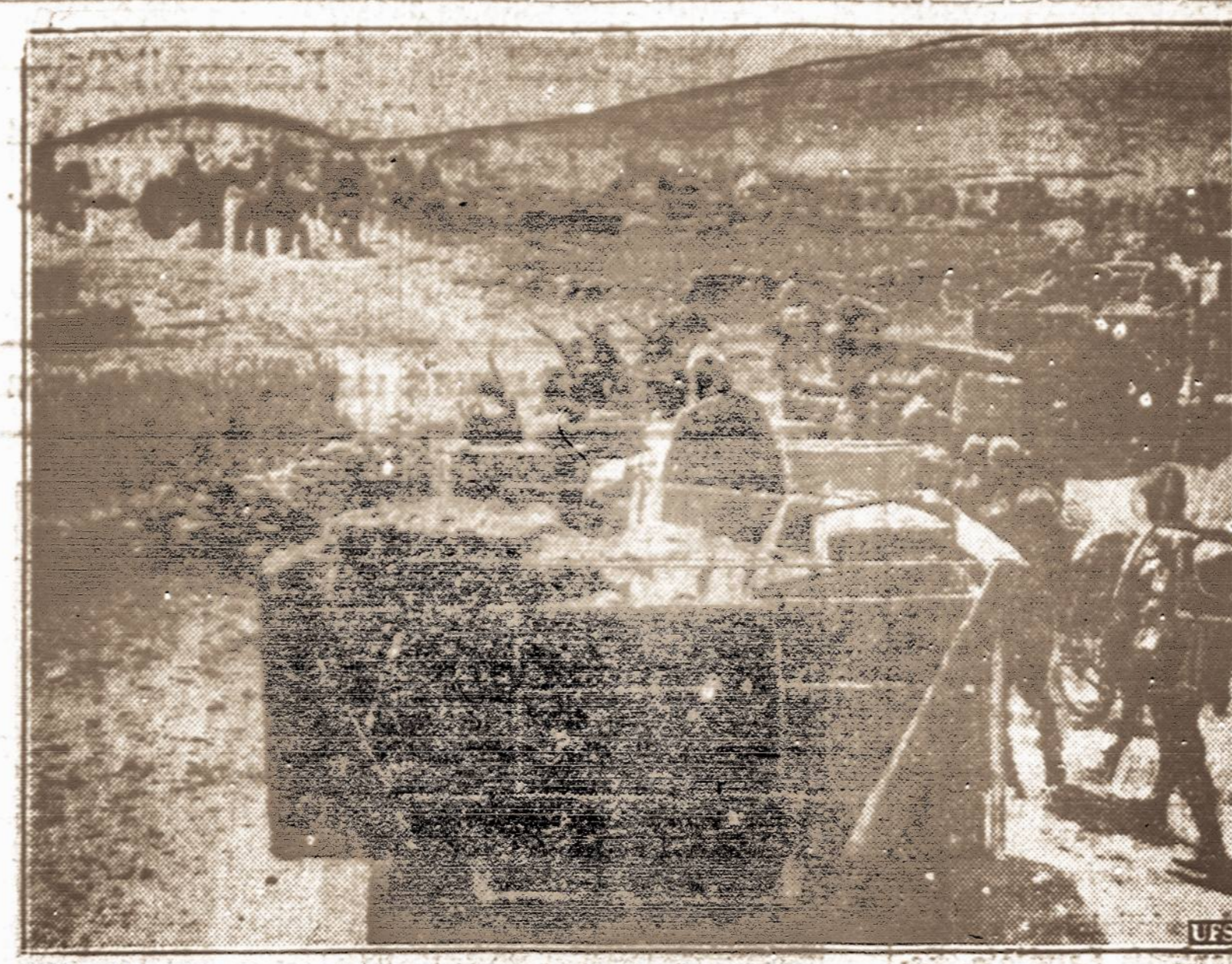
Mokytojų stovyklų Palangoje

Palangoje yra rengiamos stovyklų pradžios mokyklų mokytojųams vyrų ir moterims. Šią vasarą mokytojų vyrų stovykla prasidės liep. 8 d. ir baigsis liep. 26 d., o moterims — liep. 27 d. ir baigsis rugpjūčio 15 dieną.

Vyrų stovykloje, kaip ir praėjusiais metais, taip ir šiemet bus užsieniu svečių mokytojų stovyklautojai.

Į vyrų stovyklą bus priimti iš visos Didžiosios ir Mažosios Lietuvos 100 mokytojų. Į šią tarptautinę stovyklą pakviesti užsieniu mokytojai iš šių Lietuvos artimų kraštų: Latvijos — 5 mokytojai, Estijos — 5 mokytojai, Švedijos — 3, Suomijos — 3, Čekoslovakijos — 5, iš viso 21 mokytojas. Vyrų stovyklų viršininku pakviestas Fapečys.

Į moterų stovyklą bus priimta per 140 mokytojų. Mokytojų stovyklų tikslas — techniška ir praktiška išmesti pradžios mokyklų fizinio lavinimo programą ir supažindinti mokytojus su naujomis fizinio lavinimo linkmėmis, metodais ir mokymų laikvaidžio organizavimu.

Japonai žygiuoja. — Japonai ryžtasi visai nugalėti kinus ir, nepaisydami kliūčių, ekonominį sunkumų ir kariuomenės dvasios puolimo, žygiuoja per vidurinę Kiniją. Naujoji Japonijos vyriausybė nori greičiau baigti karą.

KAIP KLAIPĖDOS UOSTAS SUTIKO AMERIKOS LIETUVIUS

MŪSŲ SPECIALIO LIETUVOS KORESPONDENTO

Birželio 9 d. rytas gražus, saulutė gražiai šviečia ir šildo. Tą dieną iš Kauno ir iš kt. vietų daugumas žmonių skuba į Klaipėdą, nes visi žino, kad tą dieną okeaninis laivas "Gripsholm" — švedų-Amerikos linijos baltojo laivyno naris, atveš gausią mūsų brolių lietuvių ekskursiją.

Klaipėdoj pastebimas taip pat susidomėjimas ir laukimas. Iš pat ryto švedų Amerikos linijos Klaipėdos skyrius pasipuošia švedų ir lietuvių tautinėmis vėliavomis, uoste laivas "Perkūnas" taip pat pasipuošęs įvairių tautų vėliavomis, o viršum jo Lietuvos trispalvė.

Jau iš vakaro Klaipėdoje buvo gauta iš laivo telegrama, kad laivas "Gripsholm" atplauks į Klaipėdą 11 val. Uoste apie 10 val. susirinko žurnalistas, visuomenės organizacijų atstovai, šaulių atstovai, kariai ir kt. Visi susėda į laivą "Perkūnas" ir vyksta sutikti didžiulios lietuvių ekskursijos. Tik ka paplaukus jūra, tuojau toluoje visi pamatė baltąjį "Gripsholm", visu akys nukrypo į šį mūsų uoste retą svečią su dideliu pasitenkinimu, kad jis atplaukė į mūsų vandenį, nes kitį panašaus dydžio laivai neplaukia į Klaipėdą. Siuntėme jam pasigėrėjimo žvilgsnius.

Mūsų ir švedų laivai artinosis, ir po valandėlės skardžiu balsu pasisveikinę visiškai vieno prie kito prisitariamo. Pasigirdo nuo "Gripsholmo" ir "Perkūno" dūdų orkestro maršo garsai. Jūrininkai nuleido iš "Gripsholmo" tiltelį, kuris priartina prie "Perkūno". Mūsų dūdų orkestros pagrojo Lietuvos ir švedijos himnus.

Pirmas žilpo sutikimo komiteto pirmininkas Simonaitis, švedų-Amerikos linijos atstovai Kaune ir Klaipėdoje Puodžiūis ir P. Zaborskis, jų žurnalistas, karininkai, muitinės valdininkai ir kt. Mūsų svečiai užjūria lietuvių laukė mūsų II kl. valgomajame ir susitikus buvo matyti, kaip vieni kitus išvydę džiaugėsi. Simonaitis pasveikino atvykusius sutikimo komiteto ir šaulių Sąjungos vardu. Kai kurių akyse buvo matyti džiaugsmo ašarės, o ypač senų moterų. Į sveikinimą gražiai atsakė ekskursijos vadas J. Valaitis.

Svečiai susodinami į "Perkūną" ir lydimi orkestro garsų vyksta į Klaipėdą — mūsų viešnintelį kelią į jūrą.

Uoste taip pat laukė daugelis žmonių ir visi su nekantumu puolė prie atvykusiujų sarašų, ar nepamatys ten savo giminės ar pažįstamo vardo, nes visi panašiu svečių su dideliu išsilgimu laukia.

Išlipus į krantą visi svečiai nuvyko į muitinę atlikti formalių, registracijos ir kt. kitų keičiamų pinigų ir juos registravę, kad paskui išvyktų namo, kad paskui išvyktų namo, kad paskui išvyktų namo, kad paskui išvyktų namo.

KIBIRKŠTYS

Socialistų Naujienose kažnėkoks Dabotojas pateikia skaitlines iš Sargybos Komiteto ir susijusių su SLA Pildomosios Tarybos rinkimais, patardamas SLA nariams pagalvoti, kas tas lėšas apmokėjo.

Ar tas Dabotojas nebūtų toks geras patiekti mums skaitlines iš socialistų ir komunistų vakarų fronto — kiek jie išleido SLA Pild. Tarybos rinkimams, norėdami sukūsti visus bendrafrontininkus, kad su jų pagalba galėtų užkarti savo raudonąją diktatūrą Susivienijimui ant sprando.

Aš manau, kad Dabotojai yra geriau žinomos vakarų fronto pajamos ir išlaidos, jis galėtų daug tiksliau jas pateikti ir supažindinti SLA narius, kodėl socialistai su komunistais taip veržiasi į SLA.

Nors Naujienų Grigaitis diena iš dienos smerkia diktatūrą, kurios ne nuo jo priklauso, tačiau tuo pačiu kartu pats nori būti diktatoriumi ir priversti Tėvynės redaktorių pradeguoti SLA organą taip kaip jis nori.

Komunty žvalgyba jau pirmą kartą, kas jiems rengiama šioje šalyje, todėl jie savo vairą ir pradėjo sukėti kita kryptimi.

Tik dabar, kai paaiškėjo, kokių priemonių manoma griebtis kovai su komunistais ir kitokiais "istais", aiški, kas komunistus privertė pasidaryti šios šalies patrijotais, katalikų bičiuliais. Net ir Lietuvą jie pamilo.

Broliai Motūzai filmuos pajūrį

Klaipėda. — Į Klaipėdą atvyko amerikiečiai filmų operatoriai broliai Motūzai. Jie čia nufilmavo atvykusią amerikiečių ekskursiją, kuri atvyko liuksemburškių Cunard linijos laivu "Lancastria". Kartų Motūzai sudarę projektą filmuoti Klaipėdos pajūriui, vasarvietėms ir kitoms įdomesnėms vietoms.

Uoste visas sutikimo iškilmes filmavo Amerikos lietuvių filmninkas Zybas su broliu. Todėl visą sutikimą ir kt. ir Amerikos lietuvių turės progos pamatyti ekrane.

Neatsargumo auka

Alytus. — Birželio 6 d. keturi žydų tautybės jaunuoliai valtimi išplaukė į Nemuną pagsirstyti. Kiek paplaukius vanduo valtį apvertė ir plaukė valtyje pradėjo skęsti. Iš jų tris pavyko išgelbėti o vienas apie aštuoniolikos metų amžiaus nusunkendo ir lavonas dar nesurastas.

SPAUDOS APŽVALGA

Veda Vytautas Širvydas

Kooperatyvai Lietuvoje

Visokių rūšių kooperatyvai tai būdas žmones auklėti savo ekonominius reikalus bendradarbiavimo teliu atlikinėti. Kitais žodžiais tariant, tai priemonė visuomenei demokratiniam gyvenimui auklėti. Todėl užsienio lietuviams džiugu pasiskaityti apie jubiliejinio kooperatyvų kongreso darbus Faung. Ministrų pirmininkas Mironas teisingai pabrėžė kooperatyvų svarbą lietuvių tautai. Sako, lietuvių tik mažą kapitalo turėtojų, bet kooperatyvų dėka prekybos pasimokyti ir joje išlytinti. Šiandien (Klaipėdos dienraštis **Vakarai** pasakoja) Lietuvoje 1,355 įregistruotų kooperatyvų, susilieusių šešiomis kooperatyvų sąjungomis ir pernai padariusių 129 milijonus litų apyvartos. Lietuviams, kurių vidaus ir užsienio prekyba pirmą kartą buvo svetimataučiai pasigrobie ir užvaldė, čia milžiniškas pasisekimas!

Galima, kad Amerikos lietuvių kooperatyvų klausimu atsiliko ir pasiliko. Pirmą kartą, čia ir ten, buvo prikurta kooperatinių krautuvų, bet šiandien kasžin ar beliko viena gyva?

Katalikų norai

Amerikos Lietuvių R. K. Federacija sakosi pasiuntė Lietuvon savo delegaciją (pavardžių nepasako), kuri lankysis pas Lietuvos vyriausybės atstovus ir seimo vadovybę ir prašys šių dalykų:

"Sunormuoti valstybės santykius su Bažnyčia, gražinti filosofijos skyriui Teleogijos fakultete atimtas teises mokytis ruosti, nevaržyti valstybei ir tautai ištekimųjų organizacijų bei spaudos ir veikimo laisvės, pasukti valstybės vairą vieningumo ir St. Seimo priimtosios konstitucijos dėsniais".

Amerikos lietuvių draugija Kaune

Kaune, sakoma, surkurta buvusių Amerikos lietuvių draugija, kurios valdybon pateko: Julius Kaupas, Kazys Pakštas, Pr. Zdanukas, kan. Kemešis, dr. A. M. Račkus.

Pirmuoju draugijos darbu bus pasirūpinti Kaune paminėti Amerikos nepriklausomybės diena, liepos 4-tą. Kiti dr-jos tikslai nežinomi.

Iš valdybos narių sarašo matyti, kad nauja draugija yra stiprioje krikščionių demokratų ideologijos įtakoje. Lietuvoje reikėtų plačios buvusiu amerikiečių draugijos, kuri primintų nariams jų gyvenimą Amerikoje, stengtųsi Lietuvoje išplatinti kilnesnius Amerikos gyvenimo siekimus ir parūpinti porą stipendijų Lietuvos studentams eiti mokslus Amerikos universitetuose.

Tokių tikslų draugija būtų tautai naudinga.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS SEIMAS

PIRMOJI SESIJA

Centro pirmininkas St. Gedūnas atidarė seimą birželio 25 dieną 11 val. ryto, Chamber of Commerce auditorijoje, Seranton, Pa., ir paprašė sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnus.

Mandatų tikrinimo komisijon paskirta K. Katkevičienė, Z. Vitaitienė ir J. Arlauskas.

Pirmininkas po trumpos sąvokos kalbos paprašė pakalbėti buvusius pirmininkus, vėsi. J. Smailį, S. E. Vitaitį, A. B. Strimaitį ir narius P. Grybiūną, J. Mereskevičių ir P. Pivarūną. Visų kalbėjusių kalbos buvo trumpos ir aiškios. Nurodyta, kad per visą metų eilę Sandaros, stovėjama demokratybių principų sargyboje, privertė net priešingus elementus pasiekti Sandaros pėdomis. Kaip lašas po lašo padarė žymę net akmenyje, taip ir raudonojo fronto girnų akmenyje padaryta tokia žymė.

Mandatų komisija paskelbė sekančią delegatų sąrašą: 1 kp. New York, N. Y. — A. B. Strimaitis, Z. Vitaitienė, 7 kp. So Boston, Mass — L. Stasiulis, V. Jankus, K. Adomkevičius, 25 kp. Chicago, Ill. — K. Katkevičienė, 101 kp. Chicago, Ill. — P. Grybiūnas, J. Urbikienė, Scranton, Pa. kp. — V. Kerševičius, L. J. Savickas, Jauanolių kuopa Chicago, Ill. — E. Viciūtė, M. Bernotaitė ir 40 kuopa — J. Arlauskas, K. Mereskevičius, Pittsburgh, Pa. — P. Pivarūnas, Binghampton, N. Y. — P. Liepa. Centro valdybos nariai — pirm. St. Gedūnas, išdinininkas D. Pivarūnas,

sekr. M. Biekša ir išdo globėjai: K. Katkevičienė, Aleksa. Normantas, 1-mo apskr. atstovai: J. Arlauskas ir K. Mereskevičius.

Mandatų komisija perskaitė ir sveikinimus, kurių atsijusta keholika.

Po pertraukos centro valdyba pranešė apie savo veiklą. Finansinė apyskaita duota raštu; ji pavesta peržiūrėti kontrolės komisijai: Katkevičienė, P. Pivarūnas ir K. Adomkevičius.

Redaktoriaus M. Vaidylos pranešimas duotas žodžiu ir priimtas.

Revizijos komisijos pranešimą apie finansų stovį patiekė P. Pivarūnas.

Sesijon atsilankė dr. M. J. Vinikas ir neseniai atvykęs iš Lietuvos J. Uzdavinys ir pasveikino seimą.

Ankstyesnio seimo protokola komisijos vardu patiekė A. B. Strimaitis.

Sandaros principų peržiūrėjimo komisijos vardu pranešimą patiekė S. E. Vitaitis. Ap-svarstyta ir įnešta stambių pakaitimų principuose, pristaitkant prie dabartinių sąlygų.

Sesijon atvyko M. Montvila iš New Britain, Conn. Sesijos antroji dalis uždaryta 6 val. vak.

A. B. Strimaitis

— Į Berlyną išvyko Lietuvos delegacija prekybos deryboms su vokiečiais. Vokietija žada daugiau prekių pirkti Lietuvai, kad išlygtų iki šiol buvusių nepalankių Lietuvai prekybos balansų.

V I E N Y B Ė

Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EYergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsienioose:	\$7.00
Metams	\$7.00
Pusė metų	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungrinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	\$5.00
Pusė metų	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Redakcija: 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Prezidentas: [Name]
Redaktorius: [Name]

MŪSŲ AUKOS GINKLŲ FONDUI

Mes džiaugiamės Lietuvos konsulu

TORONTO, Canada. — Šių metų gegužės 21 d. Toronto Lietuvių R. Katalikų šv. Jono Krikštytojo Pašėlpinė Draugija surengė šokių vakarą, kurio pelnas skiriamas Lietuvos Ginklų Fondui. Žmonių atsilankė neperdaučiausia, nes pelno gauta tik \$6.20, be to, buvo renkamos aukos, kurių iš viso surinkta \$17. Pridėjus vakaro pelną, \$6.20, iš viso gauta 23.20.

Birželio 16 d. per generalinį Lietuvos konsulą G. P. Grant-Suttie, ta suma pasiųsta į Lietuvą, Ginklų Fondui.

Reikia priminti, kad to vakaro rengimui daugiausia yra pasidarbavęs Pranas Lekšas, visiems torontiečiams gerai žinomas, kaip geras parapijonas ir didis tautos mylėtojas. Pranas Lekšas pažįstamas kaip nuilstas veikėjas ir uolus darbuotojas visuose parengimuose. Šiame šokių vakare jis dirbo už baro, rūpinosi muzikantais ir dar prisidėjo su auksa, ypač aukoms rinkti daugiausia pasidarbavo. Lekšas nesigailėjo nei laiko, nei išlaidų, kurios sudarė, bevaizduojant pas užmiesty gyvenančius lietuvius.

Nemažai pasidarbavo Pranas Kundrotas, kaip vakaro vedėjas, žymus veikėjas meno srityje ir geras patrijotas. Vietos baldų išdirbėjas P. Sarasas su savo dukrelėmis dykai pagrojo. Taip pat darbu padėjo Juozas Černiauskas ir kt. Visiems pasidarbavusiems šv. Jono Draugijos vardu, tariu nuosirdų aciu.

Kad ir per trumpą laikotarpį torontiečiai jau yra pasiuntę ginklų fondui apie \$50. Suma nedidelė, bet labai gražus pavyzdys, kad mūsų kolonijoj yra gerasirdžių lietuvų, kurie myli savo motiną Lietuvą. Esu tikras, kad niekad nes atsisakys remti aukomis savo tėvynės.

Lietuvos Ginklų Fondui auksa: po \$2. — Stasys Balčiūnas, Eligijus Narušis, Adolfas Urbonavičius. Po \$1. — Stasys Augustinavičius, Alfonsas Aurgutis, Antanas Beleckas, Jonas Januskevičius, Ona Kalinauskienė, Pranas Kundrotas, Pranas Lastauskas, Pranas Lekšas, Pranas Motiejūnas. Po 50 centų — Rožė Augustinavičienė, Stasys Dubauskas, Aleksas Batulevičius. Po 25 centus — S. Vilkaitis, Juozas Zidžiūnas.

Patartina visiems Kanados lietuviams, siunčiant aukas į Lietuvą, Ginklų Fondui, ar šiaip, turint įvairių reikalų su Lietuva, dėl žemės pirkimo, nuomavimo, igaliavimų ir kitokių dalykų, kreiptis pas Lietuvos generalinį konsulą Torontone. Adresas: 110 St. George Street, Toronto, Ontario. Tai malonaus būdo ir palankus žmogus, didis mūsų tautos mylėtojas, maloniai sutinkas patarnauti mūsų tautiečiams visais reikalais. Sunku rasti kitą tokį žmogų, kuris taip būtų pasiaugęs mūsų tėvynei Lietuvai. Jis mąn yra pasakęs taip:

„Lietuvą reikia šelpti, nes dabar Lietuvoje pilnu įtempimu eina statyba kiekviename valstijoje. Visur statomos ligoninės, klinikos, mokyklos ir t.t. Lietuvai reikia pagelbos“.

O kaip jis rūpinas lietuvų kalbos mokykla Torontoe. Pats lanko, vizituoja, atveždamas vaikukams sąsiuvinių, pašeilių ir kitokių dovanų. Mokytojų alga ir mokyklos buto išlaidas apmoka savo lėšomis, jokių pajamų kitur negaudamas. Konsulas sako:

„Mano išlaidų lietuvų kalbos mokyklai niekas nesugrąžins, bet aš labai noriu, kad lietuviai kalbą nebūt užmiršta. Išėjviuose, aš noriu, kad visi augę gražiai kalbėtų lietuviškai, kaip Lietuvoj, taip pat

Turtingą niujorkietę fotografuoja. — Glorija (Mimi) Baker, keliaudama aplink pasaulį, susirgo ir išsiė Honolulū.

SAULETOJE KALIFORNIJOJE

DR. BIELSKIŲ PAGERBTI VAKARIENĖ

LOS ANGELES, Cal. — Kaip jau spaudoje buvo minėta, dr. J. J. Bielskis už nuopelnus Lietuvai apdovanotas L. D. Gedimino III rikio ord. laipsniu. Ta proga, Los Angeles lietuviai, norėdami jį pagerbti, birželio 18 d., vakare, surengė vakarienę. Be vietinių susipratusių lietuvų, dalyvavo ir svečiai iš Chicagos — adv. Borden-Bagdžiūnas su poniu Vakarieni pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos giedant, pianu akompanavo to vakaro garbės svečiu, dr. Bielskio, dukrelė Rūta.

Be vietinių kalbėtojų, kurie priminė dr. Bielskio nuopelnus Lietuvai ir džiaugėsi, kad turi savo kolonijoje Tėvynei nusipelnusių vyrų, kalbėjo ir chigietis adv. Borden-Bagdžiūnas. Jo kalbos pirmieji žodžiai pralinksmino dalyvius gražiais is jo profesijos ir kitais įvykiais. Dauguma mūsų profesionalų labai atsargiai suėjimuose kalba, kad nepažeistų nė vieno lietuvių ištikinimų, nežiūrint kokius įsiai teturėtų, vien vos asmeniškais sumetimais, jo bizniui, tačiau adv. Bordenas tautos reikalus stato aukščiau kitų ir savo ugningoje kalboje smerkė pardsidavėjus ir gėdino juos tautai nusipelnusių vyrų akyse.

Sako: „Išvykau iš Lietuvos vos 7 metų. Gyvendamas Amerikoje visko girdėjau ir ne nuosvetim, bet nuo lietuvių. Jeigu svetimas kalbėtų, galima sakyti, kad jam lietuviškumas svetimas dalykas, bet kada kalbės tas, kurio gyslose turį virtį tas pats lietuviškas kraujas, keista ir tenka galvoti, kad jį užkusta platesnės pasaulėgijos, arba ir visko. Neturėjau ką per daug aiškinti apie tėviskę, nes ji palikta prieš daugelį metų. Pagaliau, 1936 metais nusprendžiau aplankyti. Neklausiau apie Lietuvos reikalus nei jų vadų, nei paprastos kaimo moterėlės, bet visur lankiausi patsai ir viską mačiau. Mačiau ir savo akimis netikėjau, kad mūsų tėvyne per tokį trumpą laiką nepriklausomybės laikotarpį galėjo padaryti tokią pažangą. Ji ne tik pasivijo amžiais buvusias laisvas tautas, bet jas pralenkė. Tai valdžios rūpesčio vaisiai, tai rūpesčiai tu, mums vaizduojamų, baidyklų fašistų rūpesčiai! Ir tikrai. Kada įsiveilia ir mūsų tarpą pardsidavusių už nikelį agentų, jie tuos mūsų „fašistus“ perstato tik pasakose sutinkamomis baidyklėmis: kažin kokia ragana su negėtai iškraipytu veidu, biau-riusiu sutvėrimo galva, iš kurio nasrų verčiasi ugnies kamuliai ir t.t. Bet mes kitaip ir neįsivaizduojame, nes nenau-dojame savo net mažiausio protavimo. O mes vieną kartą turėtumėm išsiaiškinti, kasgi tikrai yra tie fašistai? Sakome, kad mes jų nenorime, bet kodėl, tai nežinome. Reikiame koalicinės valdžios, betgi mes ją turėjome, kuriai vadovavo dr. K. Grinius. Tikiu, kad kaip mes nežinome kas tie fašistai, taip mes nežinome kas toji buvo koalicinė Lietuvos vyriausybė. Keliais žodžiais apibūdinsiu, manau, kad — supra-site. Prie koalicinės valdžios, kurios ir šiandieną „reikalau-name“, Stalino samdiniai ir kiti valkatos maršavo Kauno gatvėmis ant kačergų užsidedę raudonus skarmalus ir daužė mūsų karininkams per galvas! Užtenka mums tik šio pavyzdžio ir suprasime, kad to mūsų tautos vadai pakęsti negalėjo. Šiandieną tomis pašlomis gatvėmis žygiuoja mūs kariuomenė, tautiškosios organizacijos džiūgaudamos savo laimėjimais, nusikratymu negeistinų svetimų gaivalų ir ne su raudonais skarmalais, o su Lietuvos trispalve vėliava! Tie Maskvos valkatos turėjo užleisti vietą Lietuvos sūnams ir dūkroms! Taj ar jau užmiršome koalici-

Stasys Balčiūnas

nę Lietuvos vyriausybę ir ar žinome, kas ji do viena buvo? Ar dar kartą leisime save teršti? Tie „baidyklės“ fašistai taip susitvarkė, kad kiekvienam lietuviui nuvaziavus iš džiaugsmo ašaros byra. Jei kuris ir šiandieną spjaudomės, tai neklystu pasakės, kad mums Lietuvos reikalai visai nerūpi“.

Tais žodžiais baigė adv. Borden-Bagdžiūnas savo malonią lietuvių širdžiai kalbą. Paskutinis kalbėjo L. D. Gedimino ordino kavallerius dr. Bielskis. Jis savo gražioje praeities prisiminimų kalboje nupasakojo atbudusios Lietuvos karžygiškų darbų ir kiek vargo padėta tu, kuriuos mes šiandieną beprasmiškai teršame. Teršame nesinaudodami savo ištikinimais, tik panašius valkatus prikaltėti arba papirkti. Nuosirdžiai ragino, pagaliau, susiprasti ir eiti tautos vadų vedamų keliu, o ne su pasamdytais Maskvos bernais ar barbarizmo likūčiais. Vėliau jaudinančiai dėkojo visiems broliams, Los Angeles lietuviams, už suteiktą jam garbę, surengta promogėle. Taip pat ragino išstoti iš tų rūjų, kurie juodina garbingos mūsų motinos Lietuvos vardą.

Ir tikrai. Los Angeles lietuvių kolonija turi atgimti! Alfabetai „pažangieji“ jau suvaidino purviną komediją, iš kurios paskubomis turime pasitraukti ir spiesti į tas draugijas, kur, pasak dr. Vinco Kudirkos brangių Lietuvai žodžių, „ir šviesà ir tiesa mūsų žingeniūs telydi“. Turi Los Angeles lietuviai atskleisti naują savo gyvenimo istorijos lapą. Turime nusikratyti „pažangiųjų“ beraščių, analfabetų šukių „už taiką“, o jo vieton įsiamoninti: į kovą su apgavikais, demoralizatoriais ir tais, kurie dergia į mūsų gimtąjį lizdą! Jie žada mums naują gyvenimą, naują kultūrą, nagrį ir kokią? Ar mus gali kultūrinti tie, kurie atvykę į šią šalį prieš 40 metų, nemokėjo rašti ir dar šiandieną tųki patys tebėsa? Mes turime vyti iš savo tarpo tuos „karžygius“ su jų šukių „už taiką“. Tai kraugeriai! Vykimė Stalino bernus, kurie už buizos bliūdą juodina mūsų vardą! Jeigu einame į kovą, eikime nepatys prieš save su raudonais ant kačergų skarmalais, bet prieš amžinus mūsų tautos priešus ir su lietuviška trispalve. Tegul jie dirba už buizos bliūdą, o mūsų idėja nepapertkama, idėja, kuria gyvena visa mūsų tauta. Tėvynės gynėjai mirė ant tautos aukuro tik dėl to, kad mes gyventume, o mes, reikalui esant, turime mirti, kad kiti gyventų. Tai gilus idėjos šūkis, kurio mes visi ir turime laikytis. Aš manyčiau, kad mums jau, pagaliau, reikėtų pamesti tą žmonišką mandagumą, turint galvoje, kad ne su žmonėmis turime reikalo. „Valkata“ (Keleivis) ir „Vertgavė“ (Laisvė), taip pataria elgtis su mumis, kada mes nuėjė į susirinkimą norime pasakyti teisybės žodį. Anot Vyt. Sirvydo, „turime iš visų pusų apstatyti tautiškais kulkosvaidžiais! Ir taip apstatyti, kad iš tų „pažangiųjų“ beraščių, gerai to džūko, cik skvalkatos liktu. Tada ir mums bus didesnė nauda ir tautai džiaugsmas. U. J.

LIETUVISKOS DAINOS KŪREJAS ALEKSANDRAS J. ALEKSIŠ

Muzikas-kompozitorius ir Amerikos lietuvių (ypač jaunimo tarpe) žymus veikėjas.

Aleksandras Aleksis (buv. Aleksandravičius) gimė Lietuvoje, Pėdiškiuose, Marijampolės apskr. Tėvas Pranas, motina Elžbieta Šumskaitė. Ankstyvoje jaunatvėje tapęs našlaičiu, apsigyveno pas savo vyriausiąjį brolių (išstremtą Lenkiją) kun. Vincą Aleksandravičių, dabar Vilkaviškio dioclezijos kanauninką, kurio rūpesčiu bei lėšomis pasiekė aukštą muzikos mokslą. Pradinę mokyklą baigė ir gimnaziją lankė Lomžoje. Lomžoje buvo Lietuvių Draugijos 1906 metais ir 1910—1912 m. Varšuvos Lietuvių Studentų kuopos chorų vedėjas. Baigęs Varšuvos muzikos konservatoriją, 1913 metais atvyko į Amerikos Jungt. Valstybes.

Buvo chorvedžiu bei muzikos mokytoju: Chicago, Ill., Brooklyn, N. Y., Detroit, Mich., Springfield, Ill. ir dabar nuo 1924 metų Waterbury, Conn. 1916 metais vedė Pranutę Nutautaitę, kuri mirė 1930 m. Turi sūnų Norbertą, kuris lanko Notre Dame universitetą ir studijuoja radiją.

Komp. Aleksis suorganizavo vyčių kuopą Detroit, Mich., kat. Federacijos skyrių ir kat. Darbininkų Sąjungos kuopą Springfield, Ill., Vilniaus Vadavimo Sąjungos ir kat. Federacijos skyrius Waterbury, Conn. Yra buvęs Lietuvos vyčių ir vargonininkų sąjungos centro pirmininkas ir seimų vedėjas. Taip pat buvo Amerikos Lietuvių Tarybos, kat. Federacijos ir R. K. Susivienijimo centro valdybos narys ir seimų vedėjas. Yra L. Vyčių ir Vargonininkų Sąjungos Amerikoje ir Lietuvos pavasarininkų garbės narys.

1930 m. buvo Conn. valstybės lietuvių Vytauto Didž. 500 metų sukaktuvių minėjimo Dainų šventės bei suvienytų chorų vedėjas.

Kompozitorius A. Aleksis

Yra sukūręs per šimtą įvairių dainų. Iš žymesnių kūrinių pažymėtini: operetė Meilė, Tėvyne, Ginkim šalį Lietuvos, Graži čia giružė, Mes grįsim ten, Ak, myliu tave, Pirmyn į kovą, Už tėvyne, Vyčių ir Moterų Sąjungos himnai ir daug kitų. Daugelis jo kūrinių yra patrijotiškos nuotainkos. Jo sukurtos melodijos gyvos, malonios, atitinkamai nu-teikta dvasiā.

Scenoje yra pastatęs daug svarbesnių veikalų ir operėčių. Steigė lietuvių radio programas Waterbury radijo stotyse WATR ir WBRY.

Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties proga, tarp kitų ir A. Aleksis Lietuvos vyriausybės apdovanotas D. L. K. Gedimino ordino ženklu už nuopelnus tautai. Ordiną įteikė gen. konsulas J. Budrys iškilmingame pokyly birželio 9 d., Elton vėšbuty, Waterbury, Conn.

A. Aleksio muzikos kūriniai skamba beveik visoje lietuvių tautoje ir žavi, kelia lietuvišką sielā. Ir pats dainius tegu dar daugybė metų dirba tautai ir krauna žiedus į didžiąją lietuviškojo meno šventyklā! Marcellė Andrikytė

BAIGĖ KOLEGIJĄ

SO. BOSTON, MASS. — Lietuvaitė Aldona Lalytė baigė aukštąjį mokslą Boston University College. Aldona moksle pasižymėjo gabumu ir savo rimtumu. Buvo visų mylima ir mielai laukiama moksleivių organizacijose.

Jos tėvai ir giminės džiaugiasi Aldonos žingsniu baigus šią mokyklą.

Visi jos bičiuliai ir pažįstamieji linki Aldonai gyvenime laimingos kloties ir užimti gerą tarnybos vietā.

J. Januskevičius

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Filadelfijos lietuviai rengia VIENYBEI gegužinę

PHILADELPHIA, Pa. — Didelės Filadelfijos kolonijos lietuviai, suprasdami ir įvertindami VIENYBĖS dienraščio kultūrinį ir tautinį darbą, rengia didžiulę ir įdomią gegužinę VIENYBĖS dienraščio naudai. Minima gegužinė jau rengiama ir įvyks rugpiučio 23 dieną, Mikolaičio parke, Eddington, Pa.

Programa sudaryta platir įdomi. Į gegužinės rengimo komisiją įeina: A. Tvaranavičius, Baranavičius, A. Deksnys, J. Valys, P. Biržys ir F. Pukas. Visais rengiamos gegužinės reikalais kreiptis šiuo adresu: Baranaukas, 106 Miflan Ave., Philadelphia, Pa. Rep.

Gimėas — Grafas C. Haugwitz-Reventlovas bylinėjas savo žmona Barbora Hutton dėl jų sūnaus Lanco lėjimo.

VIENYBĖS DIENRAŠČIO MILŽINIS

PIKNIKAS

SEKMADIENY, RUGPIŪČIO 14 D. — AUGUST, 1938

KLASČIAUS CLINTON PARKE

Betts ir Maspeth Avenues,

Maspeth, L. I., N. Y.

Suorganizuota didžiulė idomi programa Miss Vienybės 1938 metų rinkimai Mažų vaikų konkursas (Children's Party) Dainos — Šokiai — Žaidimai Sporto varžytinės — Boxing Bout Ir daug kitų margumynų

DALINAMOS DOVANOS VAIKAMS:

Laimėjimams skiriama 3 dovanos — PILNĄ HOPE CHEST — — kraitis Gros du orkestrai. Vienas šokiams, kitas — iliuminuotame ir dekoruotame parke.

IŽANGA — 50 CENTŲ. VAIKAMS IKI 10 METŲ — 15 CENTŲ.

Bilietai jau gaunami Vienybės administracijoj ir pas platintojus

VISI MILŽINIŠKĄ VIENYBĖS PIKNIKĄ!

VIENYBĖ

GABI LIETUVAITĖ BAIGĖ MOKSLĄ

Šį mėnesį Elena Mockevičiūtė baigė Pratt Instituto skelbimų piešimo (Advertising Design) kursą.

ELENA MOCKEVIČIŪTĖ

kitokiems kilniems tikslams.

Vos baigusi mokyklą Elena gavo tarnybą.

Linkiu panelei Mockevičiūtei geriausių pasekmių jos naujoje profesijoje.

Tenka pažymėti, jog panelė Elena Mockevičiūtė ir anksčiau pasižymėjo moksle ir dailėje. Pradžios mokyklą baigė aukštu pasižymėjimu. Vėliau įstojo į merginų vidurinę mokyklą (Girls High School), kurią baigė 1935 metais, gavusi du medalius ir vienų metų stipendiją Pratt Institute už gerą mokymąsi ir dailės meną, kame ji pasižymėjo.

Ji yra darbšti ir garbės verta lietuvaitė. Jos tėveliai Juozas ir Anastazija Mockevičiai yra pavyzdingi lietuviai, geri patrijotai ir seni VIENYBES skaitytojai ir rėmėjai, daug aukojo Vilniaus vadavimo reikalams, Ginklų Fondui ir

KALBES D-RE ŠLIOPAITE

Šiandien, ketvirtadienį 5:45 val. popiet daktarė Aldona Šliopaitė laikys paskaitą apie sveikatą per radiją iš stoties WCNW (1500 kiloc.).

PARAPIJOS EKSKURSIJA

NEWARK, N. J. — Metinė šv. Trejybės lietuvių parapijos ekskursija į Roton Point įvyks sekmadienį liepos 3 d. Dideliu gražiu laivu "Fairview" išplauks iš Newarko nuo Center St., (Passaic River Pier) 9 val. ryto, dienos taupymo laiku. Ta prieplauka yra žemiau Park Place Station, gale Mulberry St., ten visi busai, gatvėkariai ir automobiliai priveža.

Tikiėtus malonėkite įsigyti iš anksto, nes vėliau gali nelikti; galite gauti klebonijoje ir pas biznierių, choristus ir parapijos komiteto narius.

Kadangi laivas yra didelis, tai bus galima ir linksmai laikas praleisti tarp savųjų, o jauniui bus linksma pasižinti grojant geram orkestrui.

Galėsite visi linksmai pasižinti, o nuykus į Roton Point pasimaudyti.

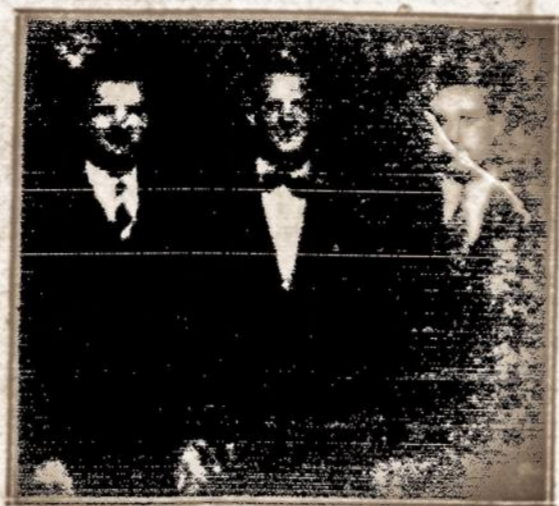
Tad visi newarkiečiai ir apylinkės lietuviai, esate kviečiami į šį linksmą parapijos išvažiavimą.

Surprise party ir 25 m. vedybų sukaktuvių jubiliejus

Praeitą šeštadienį birželio 25 d. Logan Inn svetainėje, East New Yorke Izjodoriui ir Onai Benediktams, jų giminės ir draugai surengė surprise party paminėti jų 25 metų vedybinių sukaktuvių paminėjimą.

Žmonių buvo apie porą šimtų ir visi labai gražiai ir jaukiai pasilinksmino prie užkandžių, gėrimų, ir gražios Jėzavitės or-

NEW JERSEY SPORTININKAI Į LIETUVĄ

Šį penktadienį, liepos 1 dieną švedų linijos laivu "Gripsholm" į tautinę Lietuvos Sporto Olimpijadą išvyksta šie sportininkai, iš kairės: Antanas Liutkus, Petras Jankauskas ir Tadas Standis (Theodore Zdanovich). Laimėkite!

kestros.

Vakara vedė Evans (Ivanuskas), Pirmininkas užkvietė p-ly Anną Mažeikaitę, kuri padainavo keletą tautinių dainelių pati sau akompanuodama gitara. Malonu būtų, kad panelė Mažeikaitė ir daugiau pavairintų lietuviškas pramogas savo dainavimu.

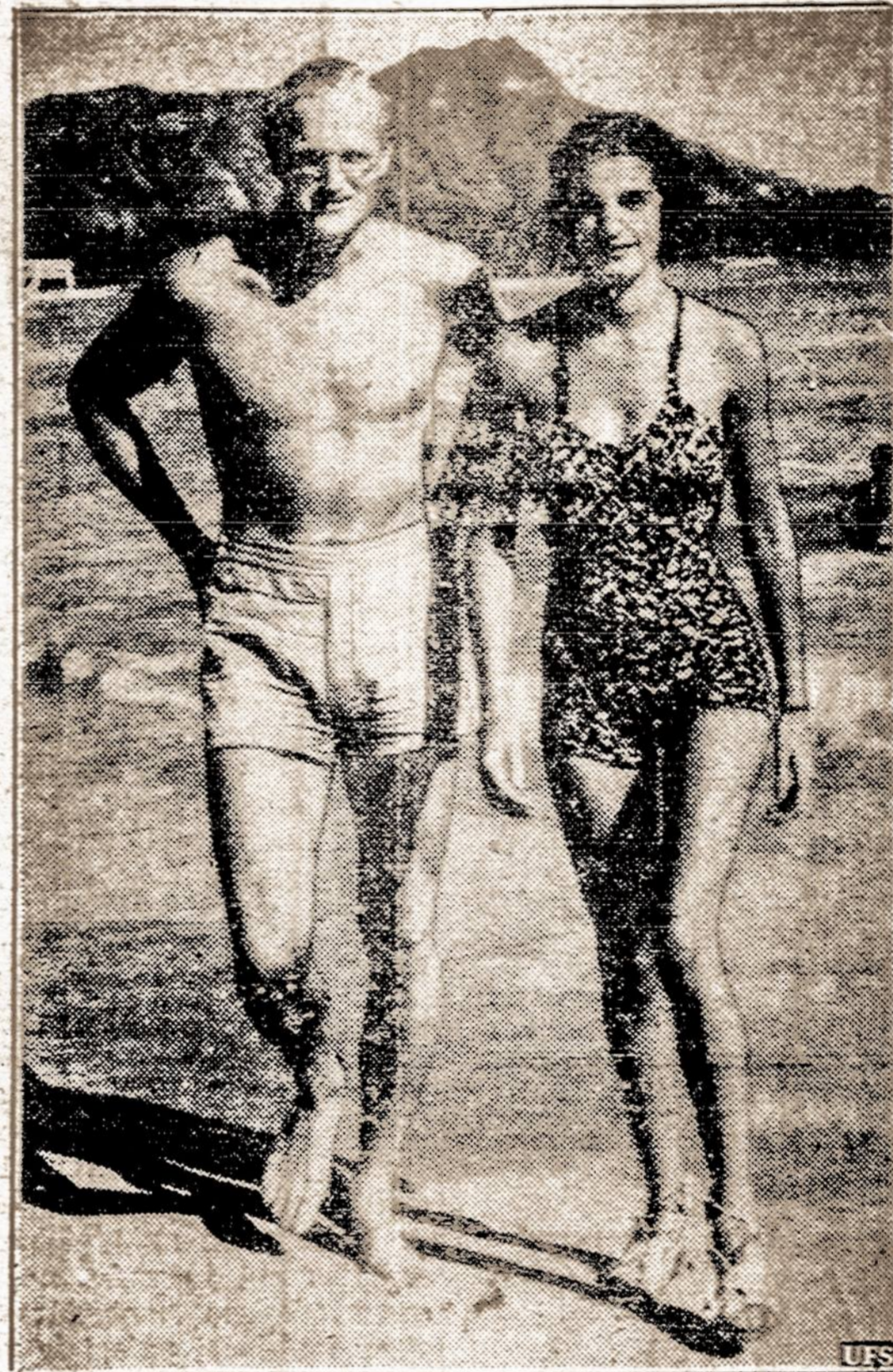
Surengime šio vakaro daugiausiai pasidarbavo Medesienė ir Strimaitienė. Linkime Benediktams ilgo.

linksmo ir laimingo gyvenimo ir dar sulaukti daug tokių sukaktuvių.

Rep.

ISTEIGTA BIZNIERIŲ ORGANIZACIJA

Praėjusį pirmadienį, birželio 27 d. vakarą, Lietuvių Amerikos Piliiečių klube, 280 Union Avenue, Brooklyne, įsteigta Didžiojo New Yorke Lietuvių Biznierių Sąjunga, kurios vy-

Mėdaus mėnuo Havajų salose. — Linksmai mėdaus mėdaus mėnesį leidžia Fr. W. Pershingas, generolo J. Pershingo sūnus, su jaunąja žmona Muriel Bache. Jie apsi-vedė New Yorke balandžio mėnesį.

VINCAS DAUNORAS

FARMACISTAS CHEMIKAS

JAU GRĮŽO IR ATIDARĖ

MODERNIŠKĄ IR PUOSNĄ VAISTINĘ

Kiekvienas Jūsų gydytojo išrašytas receptas atydziai ir taisyklingai gali būti sudarytas tiktai pas DAUNORĄ. Jei reikalingi vaistai, tai tik geriausiai. O tokius galima gauti tiktai pas DAUNORĄ

- KOSMETIKA
- KVEPALAI
- MEDICINOS PRIETAISAI
- IMPORTUOTOS ŠAKNYS IR ŽOLĖS

Kainos žemos. Prašome įsitikinti.

Mandagus patarnavimas. Nuoširdus patarimas.

WILLIAM J. DOWNER

229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKAS PARKAS

Graži ir patogi vieta gegužinėms ir kitokioms pramogoms po medžiais ir saleje. Šilti užkandžiai ir visoki gėrimai. Galima ir savo užkandžius atsivežti. Vieta dykai.

Prašomi visi ir bet kada sustoti:

LIBERTY PARK, 1144 LIBERTY AVE., Hillside, N. J. Tel. WA. 3-9515

FRANK LISAUSKAS, Savininkas

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

TARZANAS UGNyje

3. "Šis liūtas vadinasi Džabaldža" aiškino Tarzanas, rodydamas į uždarytą liūtą. Dikas tuoj įvertė tą vardą į savo kabiną: "Džabaldža reiškia užkandis liūtas". Ar tai čia Tas liūtas, kurį tu, dėde, užaugi, ar šis liūtas, lyg šunytį?" Dikas atsakė: "Taip, čia šis liūtas".

"Aš jį uždaru nakčiai šiame narve, kad negąsdintų vietos gyventojų, kurie labai bijosi liūtų", aiškino Tarzanas. "Jie atsimens, ką aš dažnai užmirštu, kad liūtas — visuomet liūtas. Nieks negali atspėti, kada liūtas gali užsimersti, kad jis žmonių augintas, ir pradėti savotiškai elgtis".

Paskui Tarzanas paklausė savo jaunųjų svečių: "Na, vaikai, ko jūs norite pamatyti pirmiausia? Visa Afrika dabar jūsų žaidimų šalis. Ar norite leistis į slaptąsias džungles, ar į atvirus tyrus? Aš viską parodysiu". Dikas susuko: "Aš noriu pamatyti neįžaugus — mažiausius žmones".

Dokas nusijuokė: "Tau tik neūžaugos ir tinka! Aš noriu pamatyti didžiųjų beždžionių — gorilų šalį". Tarzanas nutildė abudu. "Mes pamatysime ir vienus ir kitus". Vaikai labai nudžiugo. Bet nebūtų džiaugęsi, jei būtų numanę, koki pavojai ir kliūtys jų laukia tose kelionėse!

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Venybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TIKRINS AUTOMOBILIUS

New Jersey valstybėje nuo liepos 11 dienos pradės tikrinti automobilius. Valdžios inspektoriai tikrins automobilių stabdžius, šviesos ir vairavimo įtaisus.

Pietaukite ir šokite gražioje "OMAR" salose Garsus Koktelių Baras Oros visuomet vėsus Viešbutis "JERMYN" Scranton, Pa.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėli savo Williamsburgo ofisą į 622 BEDFORD AVE. antoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERgreen 7-1312 PRIBMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak. FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

Clement Voketaitis

ADVOKATAS 80 COURT STREET, Brooklyn, N. Y. Tel. J Triangle 5-3622 168 GRAND STREET, Tel. J Evergreen 8-7179

GARSINKITĖS VIENYBĖJE

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027 PIRMOS RUSIŠKOS LIETUVIŠKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y. Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

A. VALANTIEJUS

54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y. NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)

84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPYČIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ